

Tipografia
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Se cunosc înțelesurile cu se pînă
mesed. Hanturiciște cu se re-
trimită!

Biroaurile de abonații:
Brașov, piața mare Nr. 22
Incoratze mai primenoc în Viana
Mudolfa Mosse-Baccenstein & Volger
(Căso Maas), Tenri Schalak, Alois
Mordl M. Jukes, A. Oppel, J. Dow-
uebery; în Buapesta: A. V. Gold-
berger Anion Mosse-Echstem Bernot;
în Frankfurt: G. L. Dand; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o cerță
garmondă pe o colônă 8 or.
și 80 or. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarife și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
cerță 10 or. v. a. sêu 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANULU LIV.

Gazeta* ose în în- care a i
Lăcșerente pentru A. E. Ungaria
Pe an 12 fl., pe sês: Jun
6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și strălăutate:
Pe un 40 franci, pe sês
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se pronunță la tôte oficiele
postale din într și din într
și la d. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrația, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe un 10
fl., pe sês luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în
osă: Pe un 12 fl., pe
sês luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 or. v. a. sêu
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 141.

Brașov, Mercuri 26 Iunie (8 Iulie).

1891.

Nou abonament

„GAZETA TRANSILVÂNIEI“.

Cu 1 Iulie 1891 stilu vechiu
se deschide nou abonamentu, la care in-
vităm pe toți amici și sprijinitorii fôiel nôtze.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 8 fl.
pe sês luni 6 fl., pe un 12 fl.

Pentru România și strălăutate: pe trei
luni 10 franci, pe sês luni 20 franci, pe un
an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un 2 fl., pe
sês luni 1 fl.

Pentru România și strălăutate: pe un 8
franci, pe sês luni 4 franci.

Abonarea se pôte face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se vor abona din nou
să binevoescă a scrie adresa lămurită și
a arêta și posta ultimă.

Administrația „Gazetei Transilvâniei“.

Cestiunea lucrătorilor din Tran- silvania și resolvarea ei.

II.

Regularea definitivă a cestiu-
nei lucrătorilor din Transilvania
nu pôte consiste în alta, decât
în a lăsa liberă și nelimitată du-
cerea și întorcerea în România,
cu alte cuvinte în desființarea pa-
șaportelor date de comitate și
minister și în întocmirea lor
prin bilete sêu foi de drum, eli-
berate de comune spre constata-
rea persoanei, și în fine în supri-
marea revisiunii pașaportelor, la
frontieră, ci numai revisiunea lor
eventuală în comune.

Abstracțiune facend, că ra-
porturile și condițiunile, cari au
datu nascere și au necesitat în-
ființarea de carantine și instituția
revisiunii pașaportelor la fron-
tieră, ca mesuri sanitare și de si-
guranță publică, adă nu mai există
și s'au schimbatu cu totul și de o
parte și de alta, și prin urmare

nici aceste măsuru nu mai au ra-
țiunea de a fi; necesitățile vieții
dîlnice, chiar și desvoltarea trafi-
cului nostru cu România cere im-
perativu suprimarea lor, căci ele
nu sunt decât nisce isvôre de
tace fiscale fôrte sarbede pentru
guvern, și mai multu nisce is-
vôre nesecate de șicane și vecsa-
țiuni de totu felulu pentru parti-
culari. Adă călătorești mai tôtă Eu-
ropa fără obstaculu și fără a avé
necesitate de pașapôrte, decâtu nu-
mai între aceste două țeri mărgi-
nașe.

Și lucru curios, pe când gu-
vernele au găsit de prisos institu-
ția și corpulu grănițerilor, a-
nume înființate pentru paza ho-
tarelor țerii, și le desființază, pe
când guvernulu austriac impune
Turciei și domnilor din Princi-
pate construirea și întreținerea de
șoșele naționale în stare bună pe
la trecătore, scutiri și avantaje
pentru Mocanii Ardeleni în scopu
de a înlesni traficul cu România
și pe când guvernulu ungaru cere
și obține din nou dela guvernulu
regatulu român deshiderea și
racordări de noue linii ferate, și
punerea liniilor ferate ungare în
legătură directă cu porturile prin-
cipale române dela Dunăre și
Mare în scopu de a înlesni și urca
traficulu celor două țeri inveci-
nate, pe atunc și unul și altulu
măține în vigore acea învechită
cătușă medievală, care în prima
linia împedecă și paralisează cir-
culațiunea și traficul între cele
doue țeri vecine.

Până ce nu'mi voi perde vr'o
2—3 dîle la comună, alte 2—3
dîle la solgăbiru și comitatulu cu
scôtarea pașaportului, n'am voiă
să iesu din casă și să plec din
comuna mea. Er decă vreu să
absentez mai multu de 2 sêp-
tămâni, ori să mergu de mai
multe ori pe un, — atunc pe

lângă colindarea domnilor de mai
sus, trebe să mai facu po-
melnic și la Escelența sa d. Mi-
nistru, și să așteptu 2—3 luni
de dîle, căci altcum n'are lécu.
Afară de nisce tace fiscale de
totu sarbede pentru stat și o
mulțime de șicane, perderi de
timp și bani pentru particularu
— alte nu avem dela ele.

Deschidend și construind noue
căi ferate și facend noue legături
însă fără a înlesni circulațiunea,
n'ai făcutu nimic!

Oare tacele fiscale nu le-ar puté
ridica și administra totu așa de
bine și notarii din comune pen-
tru stat, însă fără a împedecă și
păgubi pe individi din afacerile
sale? Decu numai că guvernulu
ar puté dispune de aceleși ve-
nite ca și adă și prin ajutorulu co-
munelor — ba încă mai mari,
căci ar avé tacele fiscale și dela
acea, cari adă trecu pe „Vama
Cucului“ fără pașapôrte, și fiindu
circulațiunea și traficul mai mare
numêrul bilotelor ori foilor de
drumu ar fi întreit și împătrit,
dér ar avé alte avantaje economice
cu multu mai mari. Mai întâi
de tôte circulațiunea și traficul
între cele două țeri ar spori și
cresce enorm în folosulu și spre
binele ambelor țeri, produțiunea
și avuția națională ar cresce în
modu considerabilu, cererea și
oferta s'ar egalisa între cele două
țeri.

Se scie, că pe când în Ro-
mânia traiulu este mai efinu, plă-
țile sunt de 2—3 ori așa de mari
ca la noi. Pe când în Transilva-
nia un om adultu, o slugă har-
nică nu pôte căpêta pe un o sim-
briă mai mare de 60 fl. pe lângă
măncare, în România câștigă o
slugă mijlociă sêu unu lucrătoru
ordinarulu pe lună câte 12—14 fl.
pe lângă măncare, ér alții și câte
20—25 fl. pe lună, adecă 160—200

fl. pe un. Decu unu tîneru de
17—18 ani intrand în argatu pe
o moșă în România, în 3—4 ani
își pôte aduna ușor 4—600 fl. cu
cari, după ce s'a eliberat, și pôte
cumpêra ușor o păreche de boi,
caru, plugu, ba și puțina moșioră;
un lucrătoru cu luna câștigă în
România în 2—3 luni mai
multu decâtu aici în Transilvania
anulu întregu. Apoi fiindcă în
România clima este mai caldă de-
câtu la noi, vegetațiunea este tot-
deuna cu 2—3 sêptămâni înainte
cele dela noi, așa când o opera-
țiune agricolă acolo s'a terminat
deja, în Transilvania ea abia in-
cepe, încatu fôrte bine lucrătorii
se potu duce pe 2—3 sêptămâni
la muncă în România și apoi să
se întorcă acasă să își îngrijescă și
de moșiora lor fără a perde ei
și statulu nimic.

Și cu deosebire ar trebui or-
ganisate și favorisate de partea
statului formații de cete mari
de lucrători migrători. Decu fără
nici unu periclu sume însemnate
ar veni în țera pentru lucrulu or-
dinaru, plățile în interioru în urma
scăderii ofertei s'ar mări, ér sta-
tulu și-ar avé venitele, birurile sale
ordinare, căci aprôpe nimeni nu
ar fi silitu să trecă cu familiă cu
totu în țeri străine și să ia lumea
în capu. Dela îndeplinirea dato-
rinței cătră comună și statulu, bi-
ruri și miliția, nu se pôte sustrage
nimeni, căci decă unulu ar încerca
a se sustrage dela miliția aci, ar
fi luat dincolo, unde ar trebui să
servescă mai multu și ar perde și
dreptulu de a se întorce acasă.
Guvernulu ar trebui să favoriseze
formarea și ducerea lor în socie-
tăți sub anume vătafi, pentru a-i
feri de exploatarea neomenose.

Guvernulu român erăși are
totu motivulu de a nu le pane
obstacule, ci chiar de a favorisa
venirea lor, pentru a obține bra-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(5)

Inimi de aur.

Romanu, de I. Edhor. Tradusă de Julia.

Înainte de a privi Ruth terestra odăii
sale, mai privi odată în nôtze înorată
și întunecată. Unu vântu rece îi aranca
stropi de ploă în față. Prin câte a trecut
ea în aceste câteva sêptămâni! Își aduse
aminte de cea dintâi sêră după sosirea
sa. Cu ce simțiminte a privit ea atunc
cătră acele ferestri ale otelului, și astădi?...
Ruth închise ochii, ... astădi dôrme după
acele ferestri unu bărbat, care pe ea o
doria...

Dimineta la sês ore când postilio-
nulu dete signalulu de plecare, Ruth se
sai în trăsura; Alice îi dete unu pachet
cu câteva franzete, apoi făcu cu mâna
un semnu de adio. Kalisch o salută
din ferestru, ér d'na Stiller nu se arată
de locu.

Trăsura se puse în mișcare. Ruth
se plecă uitandu-se prin piața. Stradele
erau deserte și ferestriile lui Helda in-
chise; nu se arată nimeni.

— „Ce timp potrivit pentru des-

părțire. Intuecată ca cerulu e lumea
înainte mea“, murmură Ruth, și în cu-
rêndu rămase orașulu departare în
urma ei. Când vedu erăși pădurea, iu-
bita ei pădure, îi venia să se scobore, să
alerge printre acei arbori, cari triți își
plecau crengile, de pe cari se scurgeau
picuri de ploă, ca și lacrimile de pe
fața ei.

De-odată însă trăsura se opri. Sur-
prinsă privi din trăsura și vedend figura,
ce stetea înainte ei, esclama suspinându
ușor:

— „Domnulu asesor!“

— „Bună dimineta Ruth!“ răspuse
elă prindendu-i mânil tremurătore. „Eu
te voi petrece până la St., apoi mă re-
întorc. Mi permiti?“

— „Ah, numai d-ta ești, care te-ai
cugetat la mine, numai d-ta?“ gângăvi
ea lăcrimându.

— „Ai uitat ce ți am spus? Cum
ași și puté face altcum? Ți-aduc o sa-
lutare dela pădurea nôtze.“

Helda scose dintr'unu busunarulu alu
paltonului unu buchetu verde de dife-
rite frunze pe cari străluciau încă picurii
ploii.

— „Ah! cum se-ți mulțamescu?“
Vocea Ruthi tremura ușor.

— „A mulțami?“ dîse Helda pri-
vindu-o serios. „A mulțami? — Mi
vei mulțami prin aceea, că în curêndu
îmi vei trimite răspunsulu ce-lu doresce
inima mea...“

* * *

Intr'una dintre acele multe restau-
rațiuni subterane ale Berlinului, nu de-
parte de calea ferată, stetea lângă o
masă, încarcate cu sticle și pahare, o
fată ca de trei-d'cei de ani. Dênsa era
urită, pêrul ei mare și roșu îi era ne-
tedit pe têmele. Ochii, adumbriți de
nisce gene și sprâncene roșii, luciau fără
espresione. Numai în jurulu gurei ei
era o trăsura, care când vorbea, o inunda
cu o frăgețime deliciôsă.

Fata era ocupată cu o lampă ce-o
atêrna de-asupra unei mese, când de-
odată se audi o larmă. Îngrijată, aruncă
o privire prin ușa de sticlă, când un
bărbat îndesat și robustu ca de cinc-
zeci de ani, cu fața aprinsă intră în odaia
împedecându-se.

— „Erăși ferestru și ușa deschise“,
râcni el. „Ți-am interzis lucrulu a-

cesta, cine scie de câte ori, tu strigăia
roșă!“

— „Inchide ușa!“ strigă bețivulu
bărbat. Sora Ruthi închise ușa tă-
cêndu.

— „Rachiu aicia!“ Ana puse sticla
dinaintea lui Grubert și se retrase erăși
la lucrulu ei.

— „Unde e Ruth, venit'a?“ mormăi
elă după unu timpu ôrecare.

— „Da, a venit'a ea de o oră. I'am
datu zoru să se culce, căci e obosită.“

Grubert se ridică îndată de pe
scaun.

— „Unde vrei să mergi?“ întrebă
Ana spăriată.

— „Vreu să vorbesc cu dênsa....
Ce purtare e dela ea, ca să se culce
înainte de a mă saluta. Afară de asta
am să-i vorbesc și despre...“

— „Măne, tată, căci astădi e prea
obosită. Nu merge înăuntru!“

Elu o împiuse cu vehemență tocmai
când intră înăuntru o ceta de ôșpeți.
Beutura cerută li se aduse curêndu de
Ana, care dispăru îndată în odaia
Ruthi.

— „Nu dormi Ruth? Nu am liniște

80975

țele necesare la lucrarea latifundurilor, a moșiilor celor vaste, și pentru introducerea unei culturi sistematice a pământului, ușurându tot-odată sôrta țărănilor indigeni, pentru care, sub raporturile sociale și economice de aqđ, întrăgă luna lui Aprile și jumătate din luna Mai nu există ca epocă de muncă agricolă, căci ei le petrecu totu în serviciul proprietății mari, ăr țărini și porumbul lor abia'lu potu pune la finea lui Mai și în Iunie. Decu, avându lucrători streini, marii proprietari și arăndași din România aru putu introduce treptat sistemul de a'și lucra pământul și moșiile mai sistematicu cu vitele și uneltele lor proprii, și a se emancipa de desăvârșire de ale țărănilor, lăsându'i ca și ei să-și cultive moșiile și plantele lor la timpul convenit, prin cari venitele și starea materială a țărănilor indigeni s'ar ridica în modu simțitoru. Totodată lucrătorii noștri aru putu servi în unele privințe ca modele și instructori pentru țărăni lor, și prin contactu cu ei și țărăni lor și-ri îmbunătăți modul de producție și de traiu.

Pentru a pricepe câtu de vastă ar fi cererea și consumațiunea de lucrători, este de ajuns să spunem, că lipsa de brațe este generală pe tôte moșiile; la Sascutu numai erau 1200 lucrători streini, apoi pe moși de 7—10 mii jugere abia se găsescu 2—3 argați tocmiți cu anulul. Pentru guvernul român însu ei nu sunt de nici unu pericolu, căci ierna și în sezonul mortu ei se întorc în patria lor, la familiile lor, nu trebuiesc ținuti și hrăniți și deci nu este de temutu, că voru provoca crize și revolte. Guvernul român însu ar face bine, ca la trecătore și în unele orașe să înființeze birouri și agenți de plasare, cari să le indice moșiile unde e lucru și cerința și cari agenți să-i ferescă de exploatarea patronilor.

Dr. G. M.

† Mihailu Kogălniceanu.

În ședința dela 21 v. a senatului României d-lu v. președinte A. V. Urechia ridicându-se a comunicat senatului, durerôsa șoire, dicându între altele:

„M. Kogălniceanu nu mai este. Suntu bărbăți despre cari nu e nevoie de cuvântări măiestrite, ca să evoce în auditoriu regretele pierderii lor, afeocșinea și admirarea. Numele lor e de ajunsu.

M. Kogălniceanu spune mai multu decât ori ce cuvântare. Eri în picioare..., stejariu măreșu, geurațiunile tinere și noi bătrâni stându aproape de el, după o lege a optice fizice, ne'lu vedeamu câtu era de mare acela stejaru. Astăđi doboritu la pământu, în proiecțiunile umbrei lui, avem măsura gigantului arbore și a pierderii ce națiunea a îndurat'o. În fine propuse d-lu Urechia a se trimite din partea senatului a adresă de condolență șoșiei nemuritorului bărbat.

Ministrul președinte generalu Florescu a declarat, că îndată ce o aflatu durerôsa șoire, a telegrafat la Parisu, ca să se ia tôte măsurile pentru transportarea rămășițelor la Iași, unde Kogălniceanu a doritu să fi înmormântat. Se propune în fine ridicarea ședinței în semn de doliu și aducerea bustului lui Kogălniceanu în sala senatului. Senatul aprobă. În cameră președintele anunță de asemenea mărtea marelui bărbat de stat și rōgă să se suspende ședința în semn de doliu. D-lu generalu Florescu face declarațiunile analoge ca în senat. După aceea ședința se suspende.

Îndată ce a aflatu despre mărtea lui Kogălniceanu, D-lu Dimitrie Brătianu, șeful partidului liberalu a trimesu o depeșă de condolență Dōmnei Ecaterina Kogălniceanu; tot-odată a încunoscintat tôte cluburile liberale din țără despre această mare pierdere. Tôte diarele de dincolo au adusu necrolōge, arătându marea pierdere ce o îndură țără. „Națiunea“, „Voința Națională“, „Liberté“ și „Telegrafulu“ au apărutu în negru.

Se dice, că corpul reposatului Kogălniceanu va fi transportat dela Parisu la Iași, unde va sosi Sămbătă seu Dumineca viitoare. Consiliulu de ministrii va merge în corpore să asiste la înmormântare, care se va face pe spesele statului.

Unulu din diarele de dincolo amintesc lauda cea mai frumoșă, ce i-s'a făcutu rēposatului Mihailu Kogălniceanu încă pe când era în viață și deplină vīgōre. Acastă laudă a fostu chiar din partea împăratului Napoleon III, care a dīsū despre Kogălniceanu: „Elu nu numai că este celu dintăiu bărbat de stat alu țării sale, dēr ar fi celu dintăiu bărbat de stat și în Franca și în ori care altă țără“.

CRONICA POLITICĂ.

— 25 Iunie (7 Iulie).

— Desbaterile generale asupra proiectului pentru introducerea administrațiunei de stat sunt pe sfârșite. Mai sunt în restanță vre'o trei discursuri in-

sinuate, pentru cari va mai trebui înoc v'r'o trei zile și astfel votarea se va putu face în 10 seu în 11 Iulie n. Atunci apoi începându-se desbaterile speciale, se va putu afla și motivulu, pentru care guvernulu insistă atât de multu a se continua imediatu desbaterile speciale pe lângă tôte căldurile acesteia mari, ce-i facu pe legislatori împacienți și indispuși la lucru.

Consiliulu ministerialu, ținutu în 3 Iulie, a hotărîtu, că îndată după terminarea desbaterilor generale să se începă cele speciale și decă partida independentă va intenționa a lua măsurile de obstrucțiune și față cu desbaterile speciale atunci, durată ședințelor de peste și se va prelunși.

În cercurile guvernamentale se vorbește, că guvernulu e hotărîtu a continua desbaterile peste v'ra și tōmna întrăgă, ba eventualu și până la încheierea periodului dietal, ce urmăz la anul viitoru. Planulu acesta însu—credu foile opoziționale—e nerealisabil și nu va fi acceptat nicu de partida liberală, dēr nicu de majoritatea cabinetului.

Membrii mai cu influință ai partidei independente aru dori mai bine dīsolvarea camerei, fiind-o cu prilejul unei noue alegeri, dēși speră să-și potă spori partida cu 20—25 de membri. Cu tôte acestea, decă guvernulu va isbuti a-și realiza planurile, atunci partida independentă e hotărîtu a sta frontu și a lua parte la desbaterile speciale, de s'ar țină acelea chiar și peste v'ra întrăgă; ea se declară hotărîtu a nu absenta dela ședințe nicu chiar în casulu, când orele ședințelor s'ar prelunși.

Astfelu vedem, că situația cabinetului Szapary nu e dintre cele mai splendide, căci darta independentă va continua a-și încorda tôte puterile spre a zădărnici seu celu puțin a rostogoli greutăți în cala proiectului pentru introducerea administrațiunei de stat.

— Din Belgradu se telegrafiază cu data de 5 Iulie, că la frontăriile sērbo-bulgare s'a întâmplat o ciocnire sângerōsă, care decă se va confirma, va putu trage după sine urmări îngrijitōre. După cum se anunță adecă, în 4 Iulien. o grupă din 20 de inși din pāzitorii dela granița a trecut frontăriile sērbesci și a intrat în interiorul țării. Nu se șoie pozitivu decă cu știința, ori cu nesciunța au făcutu soldații bulgari acestu pasu. Soldații sērbesci postați în garnisona dela Piroț au observat încălcarea teritoriului lor și unu pluton de soldați sērbi i-au împrejmuitu pe soldații bulgari și au dat focu. Dintre soldații bulgari mai mulți au cădutu morți, ăr alții sunt greu răniți.

— Sir Fergusson declară în camera englesă, că elu nu cunoșce nici condițiunile reînnoirii alianței triple, nici textulu oficialu alu declarațiunilor lui di Rudini; elu asigură însă, că pentru susținerea statului quo în marea mediterană și acum ca și mai înainte se va îngriji guvernulu englesu Ce e dreptu, a fostu unu schimb de idei, dēr atitudinea Angliei din anul 1888 nu s'a schimbat de locu. Înțelegerea actuală nu țintesce spre nici o putere; elu nu șoie nimic despre vr'unu pactu generalu europēnu față cu susținerea statului quo.

— Diarul papal „Osservatore Romano“ continuă cu atacurile lui asupra alianței triple. Nu numai Germania, dice numita fōiș, face în Roma servicii de gendarmeria Italiei, dēr și Italia din partea ei jōcă rolulu de gendarmu pentru Germania în Elsația-Lotaringia. Alianța triplă duce la o revoluțiune șoșială generală.

SCRILE ȚILEI.

— 25 Iunie (7 Iulie).

Primirea noului fișpanu la Făgărașu. Ni-se cere din Făgărașu cu data de 6 Iulie c.: „Șoirea ce a adu o fōia ungurescă de Brașovu, că locuitorii comitatului Făgărașu, fără deosebire de naționalitate și de confesiune se pregătescu a primi pe noulu fișpanu Baussnern în modu demonstrativu, e falsă. Din contră Români de aici n'au luat fișparte nici la primirea lui Baussnern, și precum n'au luat parte la banchetulu celui dintăiu, nu voru lua parte nici la banchetulu celui din urmă. Între Români din comitatulu Făgărașu nu e nici o bucuria din pricina schimbării fișpanilor; precum nu s'au supărat de depărtarea lui Horváth așa nu se bucură nici de venirea lui Baussnern.“

Donațiune. O firmă comeroială din Bordeaux a făcutu o donațiune însemnată ministeriului instrucțiunei publice din România în favorulu fundațiunei universitare Carolu I.

O frumoșă serbare românescă va avu locu în Săcărâmbu cu ocaziunea ținerei ședinței despărțēmētului VI (Deva) alu „Asociațiunei transilvane“, la 7/19 Iulie a. c. Serbarea, va decurge în următōrea ordine: 1) Serviciulu divin în biserica gr. or., la care va cânta corulu teologilor din Sibiu. 2) Ședința despărțēmētului în biserica gr. or. 3) Prânțu comunu. 4) La 7 ore p. m. concertu de cântări și musică, cu programa de mai înjosu. 5) Balu, la care va cânta capela

și somn înainte de a-și spune totul. Tu nu mi-ai scrisu totul“ dīse Ana suridēndu.

— „Da, însă Țilele din urmă imi aduseră ceva neașteptat. Ano, ieri mi-a mărturisit Helda că mă iubesc.“

Ana își încrucișă fără de voiă mânil. „E adevăratu?“ întrebă ea și o rađă strălucitōre trecu peste urta ei față. „Enarěză-mi mai departe“, se rugă ea.

Ruth îi povesti cuvēntu de cuvēntu.

— „Și ce i-ai rēspunsu tu?“

— „Că vrēu să te întrebū pe tine.

Și decă vei dice da, atunci mergemū ambele la elu. I-am povestitū despre tine; dēnsul șoie totu....“

După ce Ana părăsi odaia, Ruth se adēnci într'unu somn adēncu. Puțin a durmitu însă și o larmă o tređi. Se audiau cădēndu stiole și pahare. Rēsunau nisce lovituri sēlbaticē. Ruth se sculă. alergă în grabă și deschise ușa. O privire înfōrātōre i-se înfăcișă ochiloru. Ana, scumpu ei Ană, în zăcea leșinată la pământu. O rană îi sāngera la capu. Grubert o amenință furiosu...

— „Ce se petrece aici?“ întrebă Ruth înspăimēntată.

Pōte că o scenă și mai teribilă s'ar

fi întâmplat, de cumva nu intra serviciulu de nōpte...

În revērsatulū Țilei, Ruth merse directu la poștă. Cu inima palpitândă întinse ea o depeșă angloiatului. O palōre mortală îi acoperi fața, apoi împreunându-și mânil își dīse: „Ore bine am lucratu? O, Dumneđeul meu! Noi totuși vom afla o patriă! Elu e bunu și nobil!“ șopti ea...

Orele Țilei sburau. Ana era îngrijată, că ore mai veni-va Ruth astăđi, ori va rămānē la dōmna Brener? Se duse să vadă orologiulu din odaia vecină. Când însă se reîntōrse, stătura unui bărbatū distinsu apărū înaintea ei. Trāsurile Anei tradau umire.

— „Cerū scouse!“ dīse străinulu afabilu. „D-ta ești, domnișōră, Ana Grubert, nu-i așa?“

— „Da, eu sunt Ana Leichter. Grubert e tatălū meu mașteru.“

— „Și domnișōra Walden e sora d-tale cea mașteră?“

O frică nespūsă apăsă inima Anei. Ce ar avu elu cu Ruth?

— „Imi permiți, ca să vorbescū cu domnișōra Walden?“

Înainte de ce Ana ar fi datu vre-

unū rēspunsu, Ruth scoborī repede treptele și într'unu momentu se vedu față în față cu străinulu. O rađă de bucuria cuprinse fața acestuia.

— „Domnule asesoru“, îngănă Ruth uimită, în vreme ce pe fața ei fină trecu o palōre și o roșētă schimbăciōsă.

— „Ruth, eu am venit la invitarea D-Tale și mă bucuru, că acēsta a urmatu așa de curēndu“. Elu îi duse mânil la buze. „Ruth, șoie sora d-tale câtu de multu te iubescū?“

— „Da!“ dīse ea repede și două lacrimi îi cădūră din ochi.

— „Atunci ești mirēsa mea“.

Asesorulu Helda o strīnse la sinulū seu și-i sērută ochii, cari de aici înainte aveau să fi stelele vieții sale.

— „Ore bine ai nimerit'o cu alegerea d-tale? Împrejurările sunt atātū de nepotrivate, încātū nutrescu o temere pentru viitoru“, dīse Ana suspināndu.

— „Sunt hotărîtu a lua rēspunderea acestui pasu față cu lumea!“

Ana, privindū cu atențiune frumoșă lui față, dīse hotărîtu: „Mă încredū în iubirea d-tale, față cu dēnsa, căci ce altceva te-ar fi putut încātușa? Ruth

va trebui să-ți fiă fōrte recunoscōtōre. Te rogū ai răbdare față cu ea și d-ta vei fi rēsplătitu, căci dēnsa are o inimă de aurū.“

Kurt de Helda, condusū fiindu de Ruth, intră în mica odăiță a ambelorū surori. „N'asī întârđia multu“, dīse elu, „și ce trenulu de diminetă m'asī reîntōrce în B.“ Ar fi mai bine să sērbumū de sēră credința în otelul centralu, unde m'am retrasu. Domnișōră Ana, d-ta vei însoți pe Ruth! Ținēndu contu de formalități, ar trebui să mai participe și tatălū D-Vōstră, care fără îndoială credū, că e episcopulu Ruthel“.

— „Asta o iau asupra'mi“, dīse Ana pripitū.

— „Cu atātū mai bine“. Asesorulu se sculă. „Celelalte le vomū pune la cale în otel. Voescū mai întăiu să înscințezū pe tatălū meu despre fidanțare și sperū, că până la cununiă voiu putu duce pe Ruth să petrecă la sora mea“.

— „Când va fi cununiă?“ întrebă Ana liniștită.

— „Nu șoie cu siguranță. În totu oasulū însă câtū mai curēndu. Până atunci sperū, că Ruth se va obișnui și se va introduce în societăți mai înalte.

musicianților din Deva. Prețul intrării la „Concertul” și „Balul” după plac (având a servi invitațiile ca bilet de intrare.) Venitul curat e destinat pentru fondul Asociațiunii. Ofertele maritimose se vor cuita pe calea publicității. Publicul, care voiesce a participa, este rugat a se insinua până în 15 Iulie st. n. la comitetul, pentru orientare în privința prânului comun și a cartierelor. — Program: 1. a) „Eta ziua triumfală”, de W. Humpel. b) „Serenada”, de Marchner. 2. a) „Kreuzzug” v. Fr. Schubert. Solo de bas cu acompaniament de pian. b) „Credința în primăveră”, de Fr. Schubert. Solo de bas cu acompaniament de pian. 3. „Intre piatra Detunată”, de G. Dima. 4) „Air Varie”, de Beriot. Violină cu acompaniament de pian. 5. a) „Die Versunkene Krone”, H. Boniche. b) „Sum Soldat”, de G. Dima. 6. Solo de pian. 7. a) „Noptea”, de Fr. Schubert. b) „Uite mamă”, de G. Dima. 8. a) „Sara de Crăciun”, de Hoistein. Solo de bas cu acompaniament de pian. b) „Soi tu mândră”, de G. Dima. Solo de bas cu acompaniament de pian. 9. „Hora”, de G. Dima. 10. „Balet”, de Beriot. Violină cu acompaniament de pian.

Cursuri comerciale pentru femei. Foile maghiare aduc scirea, că ministrul de instrucțiune publică contele Csaky, a dispus ca în luna Octomvre a. c. să se deschidă cursuri comerciale pentru femei în orașele mai principale din provinciile precum în: Mișcolț, Seghedin, Pojun, Brașov, Timișoara, Arad, Neoplanta, Oedenburg, Raeb, Steinamanger, Clușiu, Alba-regală, Cinc-biserici, Cașovia, Debreșin și Fiume.

Din Blașiu ni-se scrie, că în locul regretatului Petru Solomonu fu numit profesor la preparandia de acolo d-lă Aurel P. Bota, fost revisor archidieceșan, er ca revisor în locul d-lui Bota fu numit d-lă Iuliu Nistoru, fost preot în Veza. Anul școlastic s'a încheiat la 30 Iunie n., când s'au cetit clasificările școlarelor. La mai bine de 20 de studenți ni-se scrie, că li-s'a dat consiliu abeundi; am fi dorit însă foarte mult să ni-se arate și cauza acestei procederi prea severe și neobișnuite la alte gimnasii.

Sondarea Dunărei. O comisiune compusă de colonelul Murgescu, inginerul Mironescu și sublocotenentul Chirișescu se ocupă acum, după cum comunică foile de dincolo, cu cestiunea sondării Dunărei.

Carmen duce o casă elegantă în Dresda. Dănsa e o veduvă de un an și acum a lăsat doliul: acolo te așteaptă o viață plăcută.

— „Și Ana?” întrebă Ruth.
— „Pe un timp scurt va trebui să te despărțesc de dănsa...”

Când eși Helda din birtu petrecută de surori, tocmai se coboria pe trepte Grubert, care se uita cu ochi mari la visita, ce voi să trecă în tăcere pe lângă el...

— „Stai, cine ești?” sberă Grubert.

Helda se întorse uimită, der o privire aruncată pe fețele surorilor îi spuse cu cine are de a face. Elă apoi măsura statura bețivului cu o privire scrutătoare și voi să se depărteze fără de ași lua rămasă bună dela mirésă.

— „Hoho, cine-i el... poate un adorator de ală Ruthi?” întrebă Grubert.

Helda se întorse îndată și apucându mâna Ruthi, dișe: „Ruth Walden e mirésă asesorului forestier Kurt de Helda și stă sub scutul acestuia.”

Helda strinse mâna Ruthi și se depărta repede.

De sub Meseșu ni-se scrie: La 23 Iunie s'a ținut în comuna Cizeriu conferența preoțescă din tractul Crasnei, vicariatul Silvaniei, sub presiulă veneratului d-nu vicar Al. Barboloviciu. Mai întâi se oficiă în mod solemn s. Liturgiă, la care pontifică d-lă vicar, er predica o rostă d-lă Grațianu Flonta, preot în Cățelul român, care produse multă efectă asupra ascultătorilor. Urmă apoi conferența, care o deschise venerabilul președinte printro escelentă vorbire, însușind pe membri spre fapte frumoșe. S'au adus apoi mai multe hotăriri frumoșe. S'au ales reprezentanți pentru viitorul sinod vicariat, ce se va țină mai oătră tōmnă în Șimleu, în persoanele d-lor preoți: Nicolau Popu din Sigu și Gr. Flonta din Cățelul român. Disertantele acestei conferențe a fost tinerul preot din Hureză, Petru Vaida, er la conferența viitoare, ce se va țină în Malu, va predica preotul N. Popu și va diserta preotul Orianu. Urmă închiderea conferenței, de-aseenea printro vorbire rostită cu forțe multă simț din partea președintelui, după care preotul local întruni pe membrii conferenței la un prân comun, cu care ocaziune se rostiră și câteva toast.

† Cardinalul Ludovic Haynald, btrănul metropolit romano-catolic din Caloce, a răposat Sâmbăta trecută în etate de 75 de an. Elă a jucat în viață un rol însemnat nu numai pe tărâmul bisericesc unguresc, ci și pe cel politic. În anii din urmă mai ales, noi unul dintre arhierii Ungariei n'a participat așa de mult la desbaterile din camera magnaților, ca Haynald, care cu mult zelă a luptat pentru promovarea intereselor exclusiviste de rassă ale poporului maghiar, fără de a țină însă sēmă și de respectarea dreptului celorlalte popore. Elă a fost unul dintre cei mai ageri luptători pentru unirea sêu mai bine dișă fuzionarea Transilvaniei cu Ungaria pe timpul cātă a fost episcop în Transilvania. A jertit mari sume de bani pentru cauzele școlare și de cultură unguresc.

Contra-memoriul studenților maghiari, după cum anunță foile din Pesta, e terminat și celă de textul maghiar încă la începutul săptămănei viitoare va eși de sub tipar. Cele cu texturi străine vor ieși mai târziu cu vr'o câteva zile. Memorandul cu text unguresc va fi trimis la tōte țiarele ce apar în Ungaria, la miniștri, la membrii ambelor case ale parlamentului maghiar, la autoritățile administrative și la tōte instituțiile și așezămintele din țără. Celă cu text străin va fi trimis la tōte țiarele din lume, în Germania, Franca, Anglia, Italia și în Spania, precum și la guvernele lor, la bărbații de stat, la învățai și la tōte institutele din Europa.

Din cercul Crasnei ni-se scrie, că pe acolo încă a cădută grindină; pe hotărele comunelor Pereiu, Horvatu și Cățelul român, grănele numai de cosit sunt bune, căci grindina le-a devastat așa de tare, încătă noi nu se mai vedă spice la ele.

Răsunarea unei femei frumoșe. Din Triest se anunță: cu ocaziunea tērgului din Treviso s'a întemplat o scenă sangerosă. Un domn btrănu, cam de 60 de an, și-a permis nisce glume față cu o țerancă forțe frumoșă, cam de 29 de an. Femeia se infuriă din cauza așta atăt de tare încătă cu o seceră ascuțită îi tăiă gătulă mai de tot. Btrănul imediat muri.

O victimă a Vesuviului. Din Neapole se anunță: Curentul de lavă creșce și amenință cu erupțiune. În țilele acesce pētrunseră doi Brasilieni până la

marginea craterului Vesuviului, unde fură învăț de fum. Unul dintre ei, nebăgându de sēmă, cădă în crater.

Dr. Lueger și studenții români din Viena.

„Cetim în „Deutsches Volksblatt” din Viena dela 2 Iulie a. c. următoarele: O deputațiune a tinerimei române academice de aici merse în 30 a lunei trecute la deputatul Dr. Lueger spre a-i mulțami pentru că s'a pronunțat în favoarea Românilor în cuvântarea sa ținută în ședința din 24 l. c. în parlamentul din Viena.

Drd. Gherghel îi adresă următoarele cuvinte: „Suntem însărcinați din partea studenților români dela universitatea de aici, să Vă aducem viua mulțamă pentru bărbătesca reprezentare a causei române în ședința parlamentului austriac din 24 Iunie. Trebuie să admirăm curagiul, cu care aș adus înaintea forului parlamentului austriac, ca și un reprezentant al poporului sêu pătruns de sfințenia principiilor sale, o cestiune de stat atăt de delicată, ca tractarea naționalităților în Ungaria și reacțiunea ce rezultă dintr'ênsa în afară.

Consimțim pe deplin cu părerea că o clasă de elemente nepatriotice, der influente aici, der mai vērtoș în Ungaria, așă în mare măsură naționalitățile din motive individuale, și de aceea nu se pot încălți pentru învingerea greutăților formale ce se opun unei alianțe naturale austro-române. E trăba reprezentanților poporului, se influințeze la timp asupra sanărei acestei stări bolnăvicioșe. D-lă Dr. Lueger mulțami cu cuvinte simpatice la adresa Românilor și asigură, că elă totdeauna va irtarveni pentru bunăstarea poporului creștin.”

Literatură.

Din „biblioteca pentru tinerimea română adultă” din Bucovina a apărut broșura a II-a Vinuri fabricate din pōme. Prelegere publică ținută în societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina în 11 Aprilie 1891 st. n. de Grigorie Halip, profesor la școala agronomică din Cernăuți, cu stampe. Cernăuți 1891 tipo- și litografia concesionată. Arch. Silvestru Morariu-Andrieș. Edițiunea Societății pentru cultura și literatura română din Bucovina. Formată 8° cu 50 pagine. Prețul 50 cr.

Convocare.

În urmarea concludului adunării generale a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută în Reghiulul-sășesol la 28 August 1890, sub Nru 205. despre arondarea nouă a despărțimintelor, — comunicată cu acest subcomitet prin transcrierea Prea Onor. Comitetul Central d-to 24 Septemvre 1890 Nr. 245, — despărțimintul Șimleului, afară de teritoriul peste care s'a estins până acuma, va cuprinde în cadrul sêu și fostul despărțimint al Șomcutei-mari, în special comunele cercului Șomcutei-mari, comit. Sătmărlui.

Dreptă aceea am onore a invita și ruga, precum pe On. domni membri ai Asociațiunii, așa și pe toți amicii culturai nōstre poporale să binevoiască a participa la adunarea generală constituantă, ce se va țină la 3 August st. n. în comuna Selsig.

Din ședința comitetului despărțimintului sēlăgian ținută în Șimleul-Silvaniei la 28 Iunie 1891.

Alimpu Barboloviciu, vicar for. ală Silvaniei și directorul despărțimintului.

Telegramele „Gaz. Trans.”.

(Serviciul biuroului de coresp. din Pesta.)

Viena, 7 Iulie. Guvernatorul Austriei inferioare a interdi-șă formarea reuniunii social-democrate de alegători cu motivarea, că ideia social-democratică este periculosă pentru stat.

Berlin, 7 Iulie. Tōte foile își exprimă viua satisfacțiune asupra

primirei strălucite a împăratului Vilhelm în Anglia și așteptă că călătoria împăratului va avea cele mai îmbucurătoare urmări, deși nu s'a încheiat cu Anglia un tractat formal.

Londra, 7 Iulie. În parlamentul a declarat Sir Fergusson, că înșelegerea între Anglia și Italia are de scop sutiinerea statului quo în marea mediterană*).

DIVERSE.

O cercetare geofizicală a mării negre s'a făcut în anii trecuți de oătră corabia rusescă „Cernomoret”, și care a dat rezultate însemnate. Adăncimea cea mai mare s'a aflată aprōpe de mijlocul mării negre, în linia dela Theodosia la Sinope, și este de 2500 metri. În giurulă acestui punct în întindere mai mare e pământul plan, deci presupunerea de pământ acum, că acolo se află un platou submarin, e greșită. Adăncimea cea mai mică e în partea nord-vestică a mării negre, unde e cam de 180 metri. În timpul verei temperatura apei scădă până la 50 metri adăncime, unde a fost de + 7.1 grade C. și mai oătră fundă a fost temperatura apei de + 9.3 grade C. Conținutul de sare ală apei este la suprafața neînsemnat, der creșce în straturile cele mai adănci, fără ca însă să ajungă conținutul de sare ală mării mediterane. Animale vii și plante s'au găsit până la o adăncime de 360 de metri. Pe fundul mării se află resturi de animale mōrte și de plante, der nici o vietate.

Originea numelui Napoleon. Despre tema așta s'au scris multe lucruri minunate, der mai cutezată decât tōte este interpretarea, după care numele lui Napoleon este sinonim cu Apollo. Mai seriōsă este deslegarea mai nouă, pe care a făcut-o italianul Rodocanachi în „Nouvelle Revue”. Elă critică și delătură mai întâi rezolvările de mai nainte, cari sunt mai mult sêu mai puțină linguiștore pentru Napoleon, și apoi continuă: eră numele Napoleon se nu fiă un conume, adică o alăturare de nume pantru arătarea originii purtătorului? Dică „Francois” vine dela „France”, „Germain” dela „Germania”, de ce se nu fiă „Napoleon” din „Napoli” adică din „Neopolitan”. Se pare, că așta deslegare e cea mai aprōpe de adevăr.

„ALBINA” institut de credit și de economii. Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor de cassă în luna Iunie 1891.

Intrate:

Cassa cu 31 Maiu 1891. fl.	5,423.19
Depuneră spre fructificare . . .	87,625.06
Cambii răscompărate	80,402.03
Conturi curente	59,145.14
Imprumuturi pe produse	3,618.—
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	12,407.80
Monetă	3,098.04
Interese și provisiuni	4,166.34
Comisiuni	974.68
Diverse	4,842.65
	fl. 261,702.93

Eșite:

Depuneră spre fructificare fl.	103,210.56
Cambii escomptate	78,186.36
Conturi curente	29,251.01
Imprumuturi pe produse	1,974.—
Monetă	6,955.28
Interese și provisiuni	866.86
Comisiuni	3,066.64
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	17,685.—
Spese și salare	1,849.43
Diverse	10,013.60
Numerar cu 30 Iunie 1891	8,644.19
	fl. 261,702.93

V. Bologa, m. p. N. P. Petrescu m. p. dirigent.

V. F. Uvegeșu, m. p. comptabil.

*) Nu înțelegem cum biroul de corespondență ne trimite așta telegramă așă, pe când înainte cu 3 zile a apărut în alte foi.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil interimar: Gregoriu Maior.

Cursul pieței Brașov.

din 7 Iulie st. n. 1891

Table with 2 columns: Item (e.g., Bancnote românești, Argint românesc) and Price (e.g., 927, 9.31).

Cursul la bursa din Viena.

din 6 Iulie a. c. 1891

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta de aur, Renta de hârtie) and Price (e.g., 105.25, 101.50).

Serviciul de Studii și construcțiuni: căi ferate, șosele și poduri alți Ministerului Lucrărilor Publice din România, face cunoscutu că are necesitate de Ingineri eșiți cu diplome seu certificate din unile din Școlile Technice: Viena, Berlin, Paris, Bruxelles, Gand, Zurich etc. și se fiă de naționalitate Români seu celu puțin se cunoscă limba Română.

Amatorii d'a fi angajați pe unu, doi seu mai mulți ani, sunt rugați a trimite Serviciului în București Strada Minerva Nr. 16 propunerile cu o copie legală după diploma seu Certificate, cu indicațiunea naționalității, etatea, timpulă servitū și anume la ce lucrări.

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe couponul mandatului postalū și numerii de pe fâșia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

CONCURSŪ.

La internatulū împreunatu cu școla civilă de fete a Asociațiunii transilvane e a se ocupa cu 1 Septembrie n. 1891 postulū de guvernantă pe lângă o remunerațiune anuală de fl. 200 v. a. și întreaga întreținere (viptū, locuință, încălțitū, luminatū, spălatū).

Doritorele de a ocupa acestu postū vorū avē mai alesū sē porțe de grigiă de elevele interne in privința ocupațiunilorū in orele afară de lecțiunī, in sala de studii și conversațiā in dormitorū și refectorū, conformū instrucțiunilorū usitate la internatele mai de frunte, cari existā pentru tinerimea de sexul femeiescū.

- Concursele insoțite de: a) carte de botezū, b) testimoniulū despre studiile pregătitoare, c) o arătare in scris despre ocupațiunea de până acum, d) o adeverință, că concurenta cunoscē deplinū limba română in vorbire și in scriere, precum și limba germană seu cea maghiară, sē se presente subsemnatulū comitetū până la 1 Augustū n. 1891.

Din ședința comitetului asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū ținută in Sibiu la 20 Iunie 1891.

G. Barițiu Dr. I. Crișianu președ. secret. II.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potū cumpēra in tutungeria I. Gross, și in librăria Nicolae Ciureu.

Mersulū trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Iunie 1891.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (e.g., Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta) and train details (Trenu de persoan, Trenu de accelerat, Trenu de persoan).

Nota: Numerii incuadrati cu linii grose insemneza orele de noapte.